

پیشگفتار

در جهان امروز، کشورهای آسیای شرقی، اعم از چین، ژاپن، کره شمالی و جنوبی (1) از اهمیت فزاینده‌ای برخوردارند. تفاوت‌های جدید در نظام‌های سیاسی و اقتصادی، آداب و رسوم، زبان و ویژگی‌های ملی گاهی این حقیقت را پنهان می‌دارد که این سه کشور به داشتن میراثی مشترک با غنای تاریخی عظیم، مفتخرند. چندین کتاب منتشر شده جدید در کنار موضوعات دیگر، یا به طور تخصصی، به باستانشناسی و تاریخ کهن هر یک از این سه ناحیه پرداخته‌اند. ولی این کتاب نخستین تألیف منطقه‌ای در زمینه باستانشناسی و تاریخ کهن آسیای شرقی است که اساسی‌ترین پیشرفتهای اولیه در کل منطقه را به هم پیوند داده است.

این کتاب تحولات اجتماعی و سیاسی در کشورهای جدید چین، کره و ژاپن تا پایان قرن هشتم میلادی را شرح می‌دهد. در تاریخ منطقه، این برهه از زمان یک مقطع مناسب است، زیرا رشد نظام‌های دولتی هر سه منطقه را بر پایه مذهب مشترک (آیین بودا)، فلسفه حکومتی مشترک (آیین کنفوسیوس)، و ساختار دیوانسالار مشترک (بر مبنای «قانون اداری») نشان می‌دهد. پیش از این تاریخ، خط سیر پیشرفت در کشورهای جدید کره و ژاپن تا اندازه‌ای با چین تفاوت داشت. من توجه خود را به قرائن حاکی از تفکیک آغازین این سه ناحیه و روندهای یکپارچگی نهایی آنها معطوف خواهم کرد. به تعبیری، پیش از رسیدن به این یکپارچگی، اشاره به این منطقه زیر عنوان «آسیای شرقی» تا حدی گمراه‌کننده خواهد بود، بنابراین پیدایش تمدن در این سه کشور در واقع داستان شکل‌گیری آسیای شرقی است.

مطالعات پیشین

بیشتر ویژگی‌های مشترک رایج میان کشورهای آسیای شرقی به سبب تأثیر خارق‌العاده تمدن توسعه یافته و کهن چین بر همسایه‌های شرقی خود، بویژه انتشار آیین بودا و کنفوسیوس میان حکومت‌های اولیه است. با این حال، این بدان معنا نیست که جوامع جدیدی که از این حکومت‌ها پدید آمدند، نسخه‌هایی دقیقاً کپی شده از روی چین، و فاقد ویژگی‌های منحصر به فرد خود بودند. یکی از دلایل برتری ژاپن در جهان امروز توسعه غیر معمول اقتصاد بازرگانی پیچیده و فرهنگ طبقه متوسط آن در دوره پیش‌مدرن ادو¹ (1603-1868) است. در واقع، ارتباط‌های تاریخی ژاپن با جهان بیرون را می‌توان به شکل نوسانهای آونگی نشان داد، به طوری که از جلب و جذب فعال فرهنگ بیگانه آغاز شد و به دوره‌هایی با توسعه انزواگرایانه رسید که به پدید آمدن یک فرهنگ بومی ثروتمند و بی‌نهایت پالایش یافته منجر شد. چنین نظام انزواگرایانه‌ای به طور دوره‌ای بر شبه‌جزیره کره، با دوره پیش‌مدرن چوسون² (1392-1910)، که مردم آن را «پادشاهی عزلت‌گزیده»³ می‌خواندند تسلط داشت. ژاپن فقط در دوران اخیر (در دوره میجی⁴ از سال 1868 تا جنگ جهانی اول و در دوره پس از جنگ جهانی دوم)، در مرحله‌های پذیرش عناصر بیگانه، به غرب چشم دوخت. پیش از این چین برای ژاپن، کره و همه مردم شرق اوراسیا جذابیتی طبیعی داشت.

¹ Edo

² Choson

³ Hermit Kingdom

⁴ Meiji

دوره حساس ورود فعال و به‌کارگیری اسلوبهای چینی، در قرنهای ششم و هفتم بود. در آن زمان دولت‌های هم‌عصر شبه‌جزیره کره (شیلا)⁽²⁾ و جزایر ژاپن (یاماتو)⁽¹⁾، در پی الگوهای اداری سلسله‌های شوه² و تانگ³ در قلب چین بودند تا بتوانند حکومت‌های جدید خود را شکل دهند. عناصر وام گرفته شده شامل نقشه شبکه‌ای پایتخت سلسله تانگ، نظام اداری منطقه‌ای، و منشورهای قانون می‌شد. با این حال، نباید به اشتباه تصور کنیم که این دوره عجیب پذیرش عناصر غیر بومی، ویژگی همه ارتباط‌های پیشین بین مردم ساکن در مرکز چین، شبه‌جزیره کره و جزایر ژاپن بوده است. به طوری که در ذیل نیز خواهد آمد، استدلال‌های نادرستی در این زمینه شده است.

یکی از استدلال‌های نادرست این است که فکر کنیم کشورهایی چون چین، کره، و ژاپن در آن دوران اولیه وجود داشته‌اند، ولی چنین نیست. چشم‌انداز سیاسی و فرهنگی آسیای شرقی در آن زمان تفاوت زیادی با حال داشت، و چنانچه در این کتاب از این کشورها نام برده شده باشد، منظور فقط نواحی جغرافیایی است، نه موجودیتهای سیاسی، مگر اینکه توضیح داده شده باشد. دومین استدلال نادرست این تصور است که جریان نفوذ فرهنگی همیشه به طور یک‌جانبه از مرکز چین به شرق، به سوی شبه‌جزیره کره و جزایر ژاپن بوده است. این تصور نیز اشتباه است. ارتباطی پایدار، نواحی کوچکتر آسیای شرقی را به هم پیوند می‌داد و در آن فضا تماس و مبادله چند سویه بود. افزون بر این، در طول زمان منطقه جلگه‌ای اوراسیا و جنوب شرق آسیا تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر شرق آسیا داشته است. سرانجام، این تفکر نادرست است که همیشه همه نواحی با هم رابطه داشتند و توسعه در همه مناطق به طور یکنواخت روی داده است. درست مانند دوران تاریخی، در بعضی دوره‌ها ارتباط متقابل شدید بوده و در دوره‌هایی بین نواحی جغرافیایی انزوای نسبی حاکم بوده است. چنانچه تاریخ فرهنگی کشورهای جدید آسیای شرقی با هم در نظر گرفته شوند، به ما این امکان را می‌دهد که به تلفیقی از جمعیتها، فرهنگها و نهادهای سیاسی برسیم که فراتر از مرزهای ملی جدید است. اگرچه امروزه هر یک از ملت‌های آسیای شرقی بخشهایی از این مجموعه تلفیقی را به تاریخ خود اختصاص می‌دهند، موجودیتهای کهن به شخص یا چیزی بجز زمان و مکان خود تعلق ندارد.

برای هر موضوع ویژه‌ای، کیفیت و کمیت داده‌های باستانشناختی موجود در کشورهای مختلف آسیای شرقی تفاوت بسیاری دارد. در این کتاب از چنین یکسونگریهای ذاتی موجود در شواهد بهره کامل برده شده است، و هیچ تلاشی برای تخصیص «صفحاتی یکسان» به باستانشناسیهای ویژه هر یک از این سه ملت به عمل نیامده است. از سوی دیگر، تلاش شده است در مورد موضوعاتی جذاب و گسترش‌یابنده، داده‌های قابل مقایسه این سه کشور مطرح گردد. در این راستا، به منظور فراهم آوردن یک بافت منطقه‌ای برای شناخت نقش آن موضوعات در چهارچوبی فراختر، برخی جزئیات ارزشمند یا مشهور ممکن است کنار گذاشته شود.

اهداف

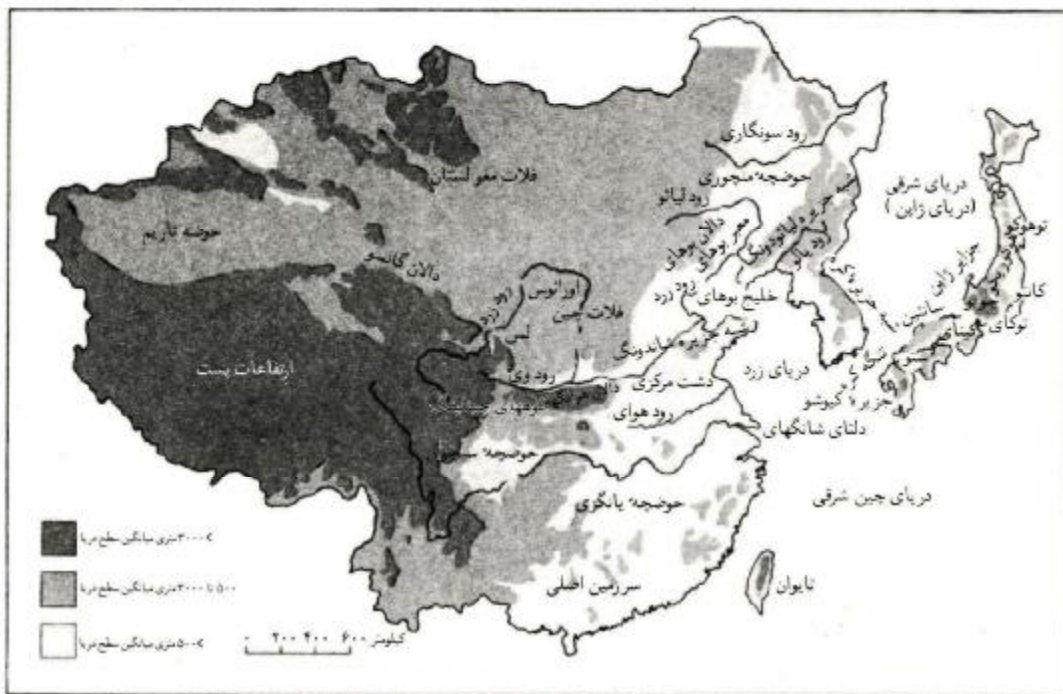
با توجه به مطالب بالا، این کتاب برای خوانندگانی که برای نخستین بار به باستانشناسی و تاریخ کهن

¹ . Yamato

² . Sui

³ Tang .

کشورهای جدید چین، کره و ژاپن می‌پردازند به مثابه یک مقدمه تلفیقی و منطقه‌ای به‌شمار می‌آید. گذشته از این، هم شیفتگان آسیای شرقی که با شیوه‌های باستانشناسی ناآشنا، و هم علاقه‌مندان به باستانشناسی که اطلاعات اندکی درباره آسیای شرقی دارند مورد توجه قرار گرفته‌اند. از آنجایی که از میزان دانش خوانندگان در زمینه زبانهای آسیای شرقی آگاهی نداریم، تلاش شده است در صورت امکان از آثار موجود به زبان انگلیسی استفاده شود، به طوری که موضوعات مورد علاقه را بتوان مستقلاً دنبال کرد. همچنین تلاش شده است برای آسان کردن جذب مطالب، از افراد و مکانهای آسیای شرقی تا کمترین حد نام برده شود. هدف این کتاب شرح و توجیه پیشرفتهای مهم اجتماعی - فرهنگی آسیای شرقی تا سال 800 میلادی است. برای امکان‌پذیر کردن این بررسی کلی، داده‌های منطقه‌ای، در چهارچوبهای زمانی متوالی، ادغام شده است. با این حال، برای درک این بررسی کلی، شناختی مقدماتی از تاریخ هر یک از کشورهای آسیای شرقی ضروری است، زیرا این کتاب بر اساس گاهنگاریها و فرهنگهای محلی شکل گرفته است. بنابراین پیش از آغاز بحث اصلی، ابتدا با بررسی ماهیت متغیر پژوهش باستانشناختی جهت بررسی دوره‌های پیش از تاریخی، آغاز تاریخی و تاریخی و سپس با پیگیری تاریخ اختصاصی فرهنگ چین، ژاپن و کره شمالی و جنوبی، موضوع «آشنایی با مشرق زمین» مطرح می‌شود. در بحث نخست، بسیاری از مفاهیم انسانشناختی به‌کار رفته در کتاب را برای کسانی که با این رشته آشنایی ندارند، معرفی کرده، شرح می‌دهیم.

شکل 1 جغرافیای آسیای شرقی، حول محور دریای زرد.

شالوده بحث

نقطه جغرافیایی اصلی در این متن «حوضچه دریای زرد» است، که [مرز آن] از دلتای شانگهای¹ شروع می‌شود و تا ساحل شرقی سرزمین اصلی چین، به سوی دهانه‌های رود زرد در شمال غرب (که خاک لس² وارد شده به آنجا، رنگ دریا را زرد کرده است) و رود لیائو³ در شمال شرق (که آب حوضچه پایینی منچوری را می‌کشد) بالا می‌رود، سپس از آنجا به جزیره کیوشو⁴ در ساحل غربی شبه‌جزیره کره سرانجام می‌شود. فشرده شدن جزایر شاندونگ⁵ و لیائودونگ⁶ به طرف داخل، منطقه خلیج بوهای⁷ در شمال را از دریای زرد جدا کرده است. دریای زرد در جنوب آزاد است و بتدریج وارد دریای چین شرقی می‌شود؛ دریای چین شرقی با حاشیه غربی جزایر ریوکیو⁸ مماس است و ظاهراً در تایوان به پایان می‌رسد. در شرق شبه‌جزیره کره، دریای شرقی قرار دارد که عموماً دریای ژاپن خوانده می‌شود (شکل 1).

بدون استفاده از نامهای ملی-حکومتی جدید، برای اشاره به بخشهایی از آسیای شرقی اصطلاحاتی ساخته شده است. «شبه‌جزیره‌ای/جزیره‌ای»⁹ و «شبه‌جزیره/جزیره»¹⁰ به کل نواحی کره و جزایر ژاپن اطلاق می‌شود. و حال آنکه اصطلاح «شبه‌جزیره‌ای»¹¹ مشخصاً به شبه‌جزیره کره اشاره دارد. در آن شبه‌جزیره از نام پنج رود اصلی (یالو، تاندونگ، هان، کوم و ناکدونگ) برای تعیین مکانهای جغرافیایی استفاده شده است. در مجمع‌الجزایر ژاپن، برای نام بردن نواحی چهار جزیره اصلی، اغلب از نام مناطق فرعی، از جمله توهوکو، کانتو، چوبو، توکای، هوکوریکو، کینای، وسانئین استفاده می‌شود. ناحیه دریای درونبوم¹² در غرب ژاپن نیز در این کتاب با نام منطقه ستو¹³ آمده است. سرانجام، برای اشاره به زمینهای زیر دریای زرد و دریای درونبوم، که در غارهای یخبندان دوره پلیستوسین، دشتهای فراخی بودند، به ترتیب واژه‌های جدید دشت زرد و دشت ستو، ساخته شده است. سراسر منطقه گسترده شمال شرق، که در دوره‌ای که سطح آب به پایین‌ترین حد خود رسید، بیرون از آب قرار داشت، سرزمین آسیای شرقی اطلاق می‌شود.

«سرزمین اصلی چین» به بخش اصلی جمهوری خلق چین کنونی گفته می‌شود که دشت مرکزی، حوضچه یانگزی در مرکز چین، حوضچه شیچوان در جنوب غرب، و ساحل کوهستانی جنوب شرق را در

¹ Shanghai Delta

^۲ loess: خاک بادرفتی

³ Liao

⁴ Kyushu

⁵ Shandong

⁶ Liaodong

⁷ Bohai

⁸ Ryukyu

⁹ Pen/Insular

¹⁰ Pen/Insulae

¹¹ Peninsular

¹² Inland Sea: شاخه‌ای از اقیانوس آرام که جزایر ژاپنی هونشو (Honshu)، شیکوکو (Shikoku) و کیوشو آن را در

میان گرفته است م..

¹³ .Seto

میان گرفته است. رودهای اصلی شمال و جنوب چین با نامهای غربی‌شان به ترتیب رود زرد (در زبان مردم شمال چین هوآن‌گه¹⁴) و رود یانگزی (در زبان مردم شمال چین چانگجیانگ) خوانده می‌شود. دالان هوآن‌گه بخشی از رود زرد است که بین انحنای شمالی و مبدأ آن در دشت مرکزی قرار دارد. قسمت شمال غربی، قلاب بزرگ رود زرد، منطقه بایر اوردوس¹⁵ را در میان گرفته است. رود هوآی و سلسله جبال چینلینگ، در چندین دوران گذشته سرزمین اصلی شمال و جنوب را از هم جدا ساخته است.

در آن سوی سرزمین اصلی چین، حوضچه منچوری در شمال شرق، فلات مغولستان در شمال، حوضچه تاریخ در شمال غرب واقع شده است. دالان بوهای دشت مرکزی را به حوضچه پایینی منچوری، که به وسیله رود لیائو زهکشی می‌شود، متصل می‌کند؛ حوضچه بالایی منچوری در شمال توسط رود سونگاری زهکشی می‌شود. دالان گانسو دره رود وی¹⁶ را، که شعبه فرعی رود زرد است، به حوضچه تاریخ وصل می‌کند. امروزه، مشخصه سراسر کل این منطقه شمالی، خشکی گسترش‌یافته‌ای است که از ساحل اقیانوس آرام تا آسیای مرکزی امتداد یافته است و بر اثر آن جنگلهای منچوری بتدریج به جلگه مغولستان و بیابان جلگه‌ای و سپس بیابان شنی و واحه‌های حوضچه تاریخ تغییر می‌کند. ولی در گذشته نواحی خشک مرکزی و غربی جنگلهای و سبزه‌زارهای وسیعتری داشتند که به ایجاد الگوهای برای زندگی بشر منجر شدند که تا حدودی با آنچه امروزه دیده می‌شود، تفاوت دارد. در این کتاب به هیچ روی به بلندیهایی تبت پرداخته نشده است.

در بحثهای مربوط به مکانهای باستانی کشورهای آسیای شرقی معمولاً به محل آنها در تشکیلات اداری و ایالتهای جدید هر یک از این کشورها اشاره شده است. نقشه‌های این تقسیمات اداری تهیه شده است، هر چند که در بخش اصلی متن اشاره چندانی به این تقسیمات نشده است (شکل‌های 2 تا 4).

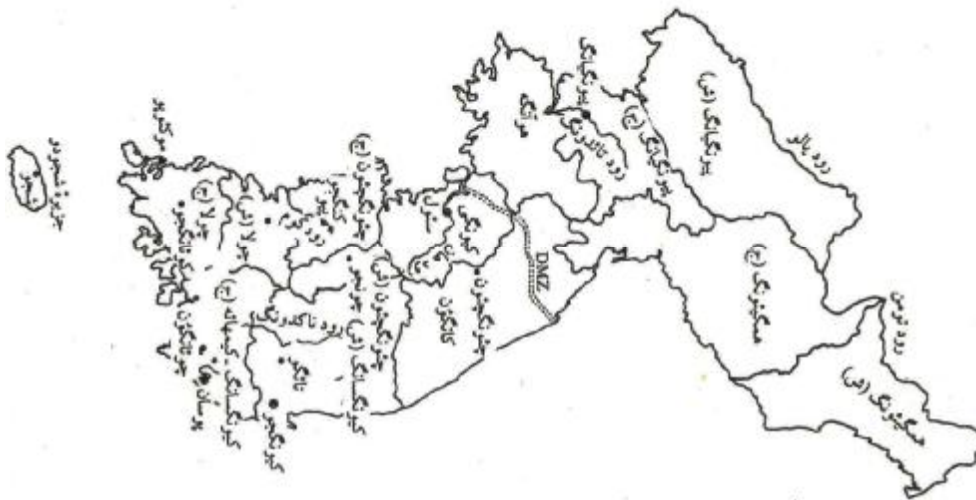
14. Huanghe

15. Ordos

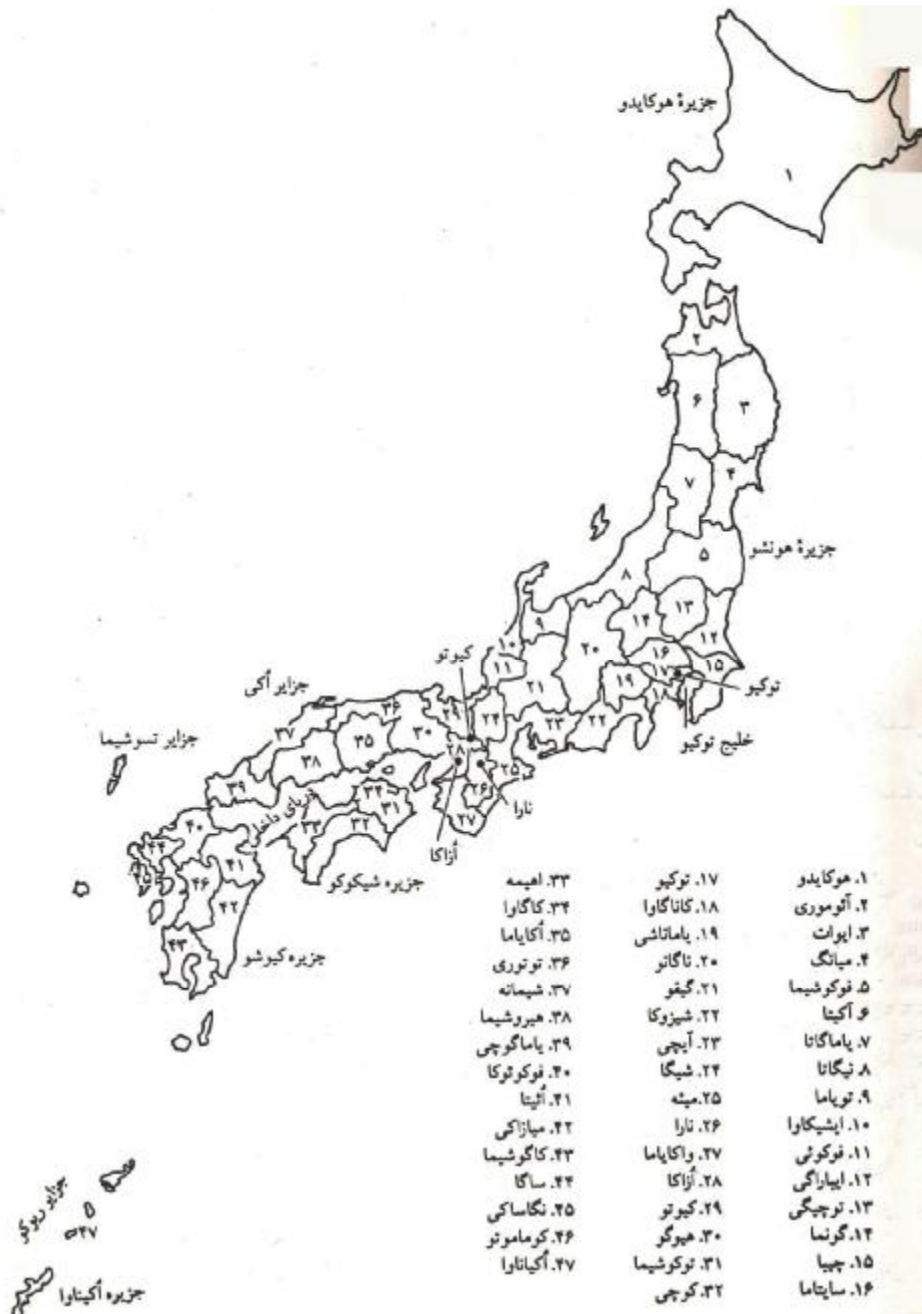
16. Wei

شکل 2 استانها و شهرهای چین. مناطق خودمختار (A. R.)، و تایوان، هنگ‌کنگ، مغولستان و شهرهای مهم (نقاط).

شکل 3 استانها و شهرهای امروزی کره: برخی از استانها شمالی-جنوبی هستند؛ منطقه غیر نظامی (DMZ) به وسیله دو ردیف نقطه چین مشخص شده است و دایره سیاه علامت شهرهای مهم است (ش: شمالی، ج: جنوبی).

شکل 4 استانها و شهرهای مهم ژاپن امروزی (دایره‌های سیاه).

محدودیتها

مشکلات موجود در نگارش این کتاب سه جنبه داشته است. نخست، پیوند دادن داده‌های به دست آمده از چین با داده‌های کره و ژاپن، کار دشواری شد. بنا به آنچه گفته شد، این دیدگاه که آسیای شرقی منطقه یکپارچه‌ای را تشکیل می‌دهد، نگاهی حاصل از بازانديشي است. بدین ترتیب، در این مطالعه که از ادوار اولیه آغاز می‌شود و به دوره‌های بعدی می‌رسد، تفاوت‌های درون منطقه‌ای حائز اهمیت است. از آنجایی که آنچه عموماً «تمدن» گفته می‌شود، در سرزمین اصلی چین بسیار زودتر از منطقه شبه‌جزیره‌ای/جزیره‌ای پدیدار شد، و چون این منطقه تعداد زیادی از نهادها و بخش عمده فرهنگ مادی خود را از چین گرفته است، دشوار بود که وقایع سرزمین اصلی را پس از وقایع منطقه شبه‌جزیره‌ای/جزیره‌ای بررسی کنیم، هر چند که تلاش شد از چین‌مداری پرهیز شود. مشکل مشابه دیگر، تناقضی گریزناپذیر است که به هنگام بررسی آسیای شرقی به منزله منطقه‌ای مستقل، بدون در نظر گرفتن مرزهای ملی درون منطقه، آشکار می‌گردد. در ضمن تردیدی نیست که بدون در نظر گرفتن پدیده‌های خارج از مرزهای جدید آسیای شرقی، شناخت کامل این منطقه امکان‌پذیر نیست.

مشکل دوم این است که مقدار اطلاعات موجود از باستانشناسی آسیای شرقی بسیار بیش از آن چیزی است که در این کتاب ارائه شده است. همه کسانی که از پیش با باستانشناسی منطقه آشنایی داشته‌اند، مطالب این کتاب را بیش از حد فشرده و خلاصه شده خواهند یافت. هدف از نگارش کتاب حاضر این است که به جای تمرکز بر جزئیات - کاری که در کتاب دیگری انجام شده است - مثالهایی از روندها و اصول کلی فراهم شود و موارد بحث‌انگیز دقیقاً تعیین شود. با اکتشافات آینده و حل مناقشات جزئیات دیگر منسوخ خواهد شد. امیدواریم چهارچوب ارائه شده در اینجا ابزاری برای ادغام این گونه چشم‌اندازهای متغیر و اطلاعات جدید فراهم آورد، به طوری که به رغم مهجور شدن سریع وجوه محتوایی، این رویکرد همچنان مفید بماند.

مشکل سوم این است که گرچه برخی مواد از جمله سفال و مفرغ به مقدار بسیار در آسیای شرقی کشف شده است، داده‌های مربوط به مشکلاتی که از لحاظ نظری، در شناخت انتقال‌های اصلی اهمیت دارند - مثلاً اهلی کردن گیاهان و جانوران - اندک است. افزون بر این، داده‌های موجود اغلب توازن ندارند و اطلاعات یک منطقه بیش از منطقه دیگر است. مثلاً، با وجود تفاوت در اندازه کشورها، شمار مکان‌های باستانی دوره دیرینه‌سنگی ژاپن به هزاران می‌رسد، در حالی که در چین چند صد مکان و در کره صرفاً دهها مکان باستانی وجود دارد. داده‌های استخوانی دوران دیرینه‌سنگی این منطقه تقریباً به تمامی از چین به دست آمده است و مکان‌های باستانی ژاپن تقریباً همه به دوره جدید دیرینه‌سنگی تعلق دارد. از این عدم توازن در تهیه مطالب فصل‌های کتاب استفاده کرده‌ایم، ولی بررسی هماهنگ همه نواحی آسیای شرقی را باید به آینده بسپاریم.

سبک نگارش

استفاده از الفبای رومی¹⁷

استفاده از الفبای رومی درشت برای واژه‌های غیر انگلیسی، شامل استفاده از سیستم پین‌یین¹⁸ برای زبان چینی، رسم‌الخط لاتین مک‌کون-ریشار¹⁹ برای زبان کره‌ای، و سیستم تعدیل‌یافته هپبرن²⁰ برای زبان ژاپنی می‌شود. با این حال، اضافه کردن نشانه‌های زیروبمی روی واژه‌های کره‌ای و ژاپنی ممکن نبود. املاي کلمات کره‌ای به صورتهای مختلفی در منابع غربی آمده است. این تفاوتها به سبب این است که در برخی از سیستمهای الفبای رومی ساختار هجا به طور مجزا در نظر گرفته می‌شود و در برخی دیگر، ساختار هر هجا متأثر از هجاهای همجوار است که باعث تغییر تلفظ می‌شود. مثلاً واژه songguk-ri (به طور ساختاری نوشته شده) (به هنگام تلفظ) تبدیل به songgungni شده است. سیستم الفبایی کردن مک‌کون-ریشار، سیستمی تلفظ - بنیاد است که در اینجا اختیار شده است، ولی حتی در آن نیز گوناگونیهایی وجود دارد. (3) سیستم پین‌یین از حروفی استفاده می‌کند که تلفظ آنها برای افراد ناآشنا با این سیستم گنگ است. این حروف به شرح ذیل است (سیستم پین‌یین با حروف بزرگ و سیستم وید-جایلز²¹ در پرانتز نشان داده شده است):

اگر بعد از C (ts) واکه بیاید، مانند ts در واژه انگلیسی bitsy تلفظ می‌شود؛ ch در سیستم پین‌یین شبیه ch انگلیسی است.

Q (ch) شبیه ch انگلیسی است ولی صدای آن کمی با ch پین‌یین تفاوت دارد.

SHI (shih) شبیه sure آمریکایی - انگلیسی است، با یک صدای برگشتی r .

SI (ssu) ، ZI (tzu) ، CI (tzu): واکه در این هجاها شبیه could آمریکایی - انگلیسی تلفظ می‌شود.

X (hs) شبیه sh انگلیسی است ولی اندکی با صدای sh در سیستم پین‌یین تفاوت دارد.

تاریخها

تاریخگذاری دوران گذشته تقریباً رشته‌ای متمایز در باستانشناسی است و می‌تواند بسیار پیچیده باشد. به منظور برآوردن اهداف این کتاب، تصمیم گرفتیم در ارجاع به تاریخها تا حد امکان به صورت غیر تخصصی عمل کنیم. برای بیان تاریخهای مختلف دو شیوه متفاوت وجود دارد که نخستین آن روش معمول در جدا کردن قبل از میلاد مسیح (ق. م.) و تاریخ میلادی (م.)، برای زمانی در پیش از و پس از دوران مسیحیت، است، اگرچه تاریخ مسیحیت با منطقه مورد مطالعه ما ارتباطی ندارد. دومین شیوه استفاده از عبارت «سالیان پیش» است که به جای اصطلاح علمی BP، به معنای سالهای «پیش از زمان

¹⁷. خواننده گرامی متوجه است که این مطلب مربوط به متن انگلیسی می‌شود و در ترجمه کتاب برای اسامی چینی، ژاپنی یا کره‌ای از الفبای فارسی استفاده شده است و..

18 .Pinyin

19 Reischauer-McCune .

20 Hepburn

21 Wade-Giles

حاضر»²² به کار می‌رود. این عبارت همراه با شیوه تاریخگذاری بر اساس رادیو کربن رواج یافت که طبق آن «زمان حاضر» مشخصاً به سال 1950 اطلاق می‌شود. برای سهولت کار، بیشتر تاریخها گرد نشده است.

ارجاعات

کتابها و مقاله‌های پیشنهاد شده برای «مطالعه بیشتر» در پایان کتاب جداگانه برای هر فصل تهیه شده است؛ ارجاعات کلی را به لحاظ ارائه جزئیات بیشتری از فرهنگها و دوره‌های مورد بحث در هر فصل، و ارجاعات ویژه را به دلیل داشتن مطالب منحصر به فرد، انتخاب کرده‌ایم. کتابشناسیهای مطالعات ویژه بر روی باستانشناسی شرق آسیا، نیز وجود دارد، که در بخش «منابعی برای مطالعه بیشتر» خواننده را به آن ارجاع داده‌ایم. بدیهی است که مناقشات، بحثهای دقیق و داده‌های مربوط به موضوعات خاص که در متن به آنها اشاره شده است را می‌توانید در آثار نامبرده در یادداشتهای متن بیابید. نام اشخاصی که تصاویر را در اختیار گذاشته‌اند و ارجاعات مربوط به خانه‌ها، جدولها، شکلها و لوحها، در بخش منابع تصاویر جداگانه فهرست شده است. همه آثاری که در «یادداشتهایی بر متن»، «منابع تصاویر»، و «منابعی برای مطالعه بیشتر»، به آنها اشاره شده، در کتابشناسی فهرست شده‌اند.

پنج نقشه در لابه‌لای متن کتاب جای داده شده است (شکل‌های 16، 43، 59، 100 و 110) که جای مکانهای باستانی یاد شده در متن و شرح شکلها را نشان می‌دهد.

سپاسگزاریه‌ها

نخست از ناشران به پاس دادن فرصتی طولانی برای نگارش این کتاب، بسیار سپاسگزارم. تشویق، بردباری و پیشنهادهای ویرایشی آنها در تهیه این اثر اهمیت بسیار داشته است و سزاوار قدردانی است. کرین بگ²³ مهارت عالی خود در طراحی را به بسیاری از تصاویری که توضیح کوتاهی داشتند اضافه کرد و درک بصری را تا حد زیادی بالا برد. همکاران بسیاری دست‌نویسهای پیشین کتاب را خواندند و نظراتی دادند، از آن جمله: سارا الن، پاول بان، آندریا بارنز، گری کرافورد، نیکولا دی‌کوزمو، کلیو گمبل، سوهیوز، مارک لوی، مایکل لووه، جسیکا راسون، و دان واگنر. از آنها که چندین اشکال این کار را برطرف کردند، سپاسگزارم، با این حال، گاهی توصیه‌های خوب آنها را نادیده گرفته‌ام و مسئولیت تعابیر ارائه شده، به تمامی بر دوش خودم است. در طول تهیه این کتاب دیوید هیوز بار سنگین سوگی ده ساله را تحمل کرده است. من درست‌اندیشی‌ام را مدیون او هستم و از حمایت بی‌پایانش عمیقاً سپاسگزار می‌کنم. انتقاد دقیق و کامل او از متن بی‌تردید آن را خواندنی‌تر ساخته است. بدون سالها، حتی دهه‌ها، علاقه و حمایت استادان و همکارانم که دوره پیش از تاریخ آسیای شرقی را از آنها آموختم، هرگز نمی‌توانستم این کتاب را بنویسم. بویژه از دانش‌پژوهانی که در چین، کره و ژاپن بودند و سخاوتمندانه وقت و دانش خود را در اختیارم قرار دادند و مرا در دستیابی به داده‌های مورد نیازم یاری دادند، سپاسگزارم. امیدوارم این کتاب ارزش زمانی را که آنها صرف من کردند،

22 Before Present

23 Crane Begg

داشته باشد.

پیشگفتار ویرایش جدید کتاب

پنج سال پس از چاپ اول این کتاب، داده‌های جدید و قابل ملاحظه‌ای در مورد باستانشناسی آسیای شرقی به دست آمد. بیشتر پیشرفت‌ها، مسیرهای شرح داده شده در اینجا را دنبال کرده است، و از آنجایی که این کتاب بدقت از هر جمله‌ای

درباره «قدیمترین» و غیره، پرهیز کرده است، به رغم وجود داده‌های جدید منسوخ نشده است و هنوز راهنمای خوبی در این زمینه است، ولی اگر کسانی در پی جزئیات ریز اکتشافات و افکار جدیدند، آنها را به کتابشناسیهای مسلسل در «خبرنامه باستانشناسی شرق آسیا»، تحت عنوان *the EANNouncements*، ارجاع می‌دهم. کتابشناسیهای آثاری به زبانهای غربی درباره باستانشناسی آسیای شرقی، را می‌توانید در «مرکز تحقیقات در زمینه باستانشناسی آسیای شرقی» در دانشگاه دورهام، پیدا کنید. اطلاعات بیشتر درباره خود انجمن یاد شده را در سایت اینترنتی آن خواهید یافت.¹

کتابی جامع، که بخش بزرگی از این رشته را به شیوه‌ای استادانه ارائه داده است، عبارت است از: ژاپن پیش از تاریخ: چشم‌اندازهایی نو بر بخش جزیره‌ای آسیای شرقی،² نوشته کیچی ایمامورا³. نام این کتاب کتاب را می‌توانید، در حافظه خود، به «منابعی برای مطالعه بیشتر» در ویرایش جدید جلد سومین کتاب ظهور تمدن در آسیای شرقی: باستانشناسی چین، کره و ژاپن، اضافه کنید.

---

¹ www.dur.ac.uk/SEAA

² Prehistoric Japan: New Perspectives on Insular East Asia

³ . ۱۹۹۶ London: UCL Press, .